

Núm. 14

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PABLO GONZÁLEZ, DIRECTOR TITULAR

L'ÒBC i DEBUSSY

8, 9 i 10 DE FEBRER
DE 2013

MICHEL TABACHNIK
Director

Sala 1 / PAU CASALS

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

www.obc.cat

||:OBC

→ Visites comentades per als abonats a:
L'ART DE JOAN MIRÓ

Col·lecció permanent

Miró és un dels artistes més importants del segle XX. El seu estil de formes simples i colors elementals defineix un univers artístic propi i el converteix en un clar exemple de la sensibilitat artística moderna.

2

**INVITACIONS
ABONATS
a L'OBC**

CONDICIONS ESPECIALS PER ALS ABONATS A L'OBC

→ Visita comentada, exclusiva i gratuïta, a la col·lecció permanent de la Fundació Joan Miró el **7 de març** a les 18.30 h. Feu la reserva trucant al 902 22 82 38

→ Màxim **2 invitacions per abonat**. Les places són limitades i s'adjudicaran per estricta ordre de reserva.

→ Més info: www.obc.cat

Fundació Joan Miró Centre d'Estudis d'Art Contemporani Parc de Montjuïc 08038 Barcelona Tel. +34 934 432 176 Fax +34 933 298 609 www.fundaciomiro-bcn.org info@fundaciomiro-bcn.org

L'AUDITORI
OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

CONCERT 14

FEBRER 2013

DIVENDRES 8 21h

DISSABTE 9 19h

DIUMENGE 10 11h

MICHEL TABACHNIK DIRECTOR

1/ JOHANNES
BRAHMS
Hamburg 1833 -
Viena 1897

Simfonia núm. 3 en Fa major, op. 90 (1883)

Allegro con brio
Andante
Poco allegretto
Allegro

33 min.

PAUSA

20 min.

2/ BÉLA
BARTÓK
Nagyszentmiklós,
Hongria (actual
Romania) 1881 -
Nova York 1945

Suite de danses (1923)

Moderato
Allegro molto
Allegro vivace
Molto tranquillo
Comodo. Finale: Allegro

17 min.

3/ CLAUDE
DEBUSSY
St. Germain-en-Laye
1862 - París 1918

La mer (1903 - 1905)

De l'aube à midi sur la mer
(De l'alba al migdia al mar)
Jeux de vagues
(Joc d'ones)
Dialogue du vent et de la mer
(Diàleg del vent i el mar)

23 min.

Agrairíem que apaguéssiu els mòbils, desactivéssiu les alarmes sonores i continguéssiu els estossossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

Els temps i la durada del concert són aproximats.

Programa presentat per

 la xarxa
comunicació local

COMENTARI

BERNAT DEDÉU

A través de perspectives musicals singulars i allunyades, Debussy, Bartók i Brahms ens il·luminen amb tres obres incomparables de la tradició simfònica. Amb *La mer*, Debussy revolucionaria el gust musical del segle XX i l'estètica posterior a la seva estrena.

Les grans obres musicals són aquelles que ens obliguen a escoltar el món d'una altra manera: al seu torn, esdevenen obres mestres les poques que transformen radicalment el fet mateix d'escoltar. *La mer* (1904) és un dels estranys casos en què s'aconsegueixen les dues fites: Debussy, més murri que mai, ens hi descobreix el mar com a caràcter simbòlic. *De l'alba al migdia al mar*, per exemple, no és la mera descripció d'un paisatge marítim (recordeu, per contrast, com el nostre Garreta ens presenta el Mediterrani a *Les illes Medes*): el primer esquitx de *La mer* és la creació d'un món, l'explicació del mar com a llavor de l'univers. Admireu com Debussy reutilitza altres "temes aquífers" habituals en la tradició (els baixos de l'arpa citen literalment *Al llac de Walsestadt* de Liszt), ara emprats amb una intenció purament evocadora. Aquesta música no ens descriu el mar, sinó l'aparició d'un món que desperta a través de l'aigua: pareu atenció a l'esclat del metall al final d'aquest "esbós", que recorda molt i molt els compassos inicials del *Rheingold* wagnerià. Debussy s'endinsa en l'aigua, com Wagner, per trobar-hi l'origen de la memòria vital i els desvaris de la raça humana. Però ho fa sense cap mena de grandiloqüència, a partir del punt de vista intransferible d'un guaita sobtat per la immensitat. Debussy no juga a

ser déu; el diverteix molt més ser, simplement, un home que escolta les coses d'una altra manera.

Joc d'onades és una descripció aparentment pictòrica del moviment marítim. Però, novament, el compositor juga amb noves formes d'escriptura musical per transformar les onades en un espai sonor de pensament inèdit: hi escoltareu a la percussió, és cert, imitacions dels metal·lòfons i les arpes del gamelan javanès. Debussy intenta traduir en so l'arxiconeguda estampa xilogràfica *La gran ona de Kanagawa* del gran artista japonès del segle XVIII Katshushika Hokusai. Però, més enllà de semblances, hi podem veure sobretot l'evocació simbòlica del mar com un espai de llibertat absoluta: hi ha instants en què Debussy sembla disposat a escriure un petit vals davant la pròpia repressió, per acabar traçant una melodia en constant evolució. Novament, el mar no és un espai físic, sinó un entorn mental en el qual tots podem filtrar els nostres anhels de lliure albir. Finalment, el *Diàleg del vent amb la mar* intenta fer-nos caure de nou al parany de l'estampa pictòrica: sembla que, mitjançant les amenaçadores progressions dels violoncels i els contrabaixos, Debussy intenti filar una tempesta en què mar i vent s'empaiten per cercar la supremacia del blau, per després reconciliar-se a les dues seccions finals, símbol de la immutabilitat. Però, a banda d'això, hi podem escoltar aquest instant de reconciliació com un procés traumàtic que arriba a bon port, com si Debussy volgués humanitzar els seus sotracos amorosos a través d'onades i vent (va compondre la peça després d'haver abandonat la seva segona muller i haver-se

enamorat d'Emma Bardac). Així, Debussy ens obliga a escoltar el mar d'una altra manera i a pensar com escoltem el mar. Canviar, a través del so, l'acte d'escoltar.

També ho fa, evidentment, el caçador de melodies Bartók a la *Suite de danses* (1923), una obra coral tintada per un substrat de tonades procedents d'Hongria, Romania i l'Àfrica que va ser encarregada al compositor per commemorar el cinquantè aniversari de la unió de les ciutats Buda i Pest. Aquesta és una de les seves obres més accessibles: fidel a una de les seves obsessions vitals, Bartók pobla la partitura de melodies populars, però –en aquest cas– amb una harmonia vitalista especial, per tal de plasmar al pentagrama el seu ideal ètic de fraternitat entre pobles. Ja des de l'inicial *Moderato*, amb el tema juganer del fagot, escoltem un Bartók molt interessat a imitar els ritmes stravinskyans, quasi primitius, del folklore popular. Noteu el clima d'obstinat que s'emmarca en els ritmes irregulars d'aquest moviment, les progressions optimistes, quasi gershwinianes, de l'*Allegro vivace* (una anticipació de la música que escoltarem durant el seu exili americà) i la sorprenent olor aràbiga del vent fusta al *Molto tranquillo*. Ens agrada pensar l'obra com un únic moviment, un fresc en què el compositor ens mostra el món de la nova música a través del cant popular. Noves formes de mirar la terra a través dels sons, i una nova forma d'escoltar la música popular que acaba sent font d'avantguarda. Escolta, d'una altra manera.

Brahms també va conèixer el folklore hongarès que va inspirar Bartók (els hongaresos que fugien de la repressió durant les revolucions del 1848 van passar per la seva ciutat natal, Hamburg, i el jove Brahms va escoltar-hi les primeres *csárdás* i els ritmes *alla zingarese*). La *Tercera* (1882-1883) beu en part d'aquest caràcter pastoral i popular. És la més curta de les seves simfonies, i barreja magistralment la introspecció i l'heroisme modest típicament

brahmsians: és un homenatge al mestre Schumann que es clou amb un final apianat de serenitat incontestable. Compareu la marxa fúnebre de l'*Heroica* de Beethoven amb aquest *Poco allegretto*, d'un estoïcisme líric que pretén erigir com a sublim i patró l'home de cada dia. Brahms ens hi fa admirar un heroi que, sense fer soroll, guanya el cel amb l'esforç humil. Una música ideal per a uns temps sobrats d'orgull, supèrbia i efectisme. Escoltar el canvi. Canviar la manera d'escoltar. Una obra mestra.

SUGGERIMENTS DISCOGRÀFICS

Javier Pérez Senz periodista i crític musical

● **JOHANNES BRAHMS**

→ *Simfonia núm. 3*

ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE VIENA

Carlo Maria Giulini director

DEUTSCHE GRAMMOPHON (1990)

● **BÉLA BARTÓK**

→ *Suite de danses*

ORQUESTRA DEL FESTIVAL DE BUDAPEST

Ivan Fischer director

HUNGAROTON (1989)

L'FNAC RECOMANA

● **CLAUDE DEBUSSY**

→ *La Mer*

CLEVELAND ORCHESTRA

Pierre Boulez director

DEUTSCHE GRAMMOPHON (2012)

DIRECTOR TITULAR: PABLO GONZÁLEZ

L'OBC va ser fundada el 1944 pel compositor, violinista i director Eduard Toldrà, i des de la seva creació ha interpretat el gran repertori orquestral sense oblidar la música catalana. Des de la temporada 2010-2011, el director titular és Pablo González. Altres directors titulars han estat R. Ferrer, A. Ros Marbà, S. Mas, F. P. Decker, García Navarro, L. Foster, E. Martínez Izquierdo i E. Oue. Els principals directors i solistes del panorama musical col·laboren de manera habitual en les temporades de concert. Des del 1999, l'OBC té la seu a L'Auditori, dins del Consorci de L'Auditori i l'Orquestra, format per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

A més de la temporada estable a L'Auditori, l'OBC ha actuat a sales d'arreu d'Europa (Londres i Viena), dels EUA i del Japó. Enguany ha estat convidada a Àustria, Eslovènia i Croàcia. Ha enregistrat obres simfòniques per a segells discogràfics internacionals i ha rebut el Grammy Llatí en tres ocasions.

L'OBC també participa en les activitats del Servei Educatiu de L'Auditori i en programes socioeducatius i col·labora amb altres institucions com el Palau de la Música Catalana, el Liceu i el Festival de Peralada. Els seus concerts es retransmeten per Catalunya Música, Radio Clásica i TV3. Ha estat la primera orquestra de l'Estat a signar un acord amb la plataforma digital Medici.tv (www.medici.tv) per retransmetre alguns concerts en directe per Internet.

● **PRIMERS VIOLINS:** MAURO ROSSI*, *principal concertino invitat* / CRISTIAN CHIVU, *concertino associat* / RAÚL GARCÍA, *assistent concertino* / MARÍA JOSÉ AZNAR / SARAH BELS / JOSÉ VALENTÍN CENTENERO / WALTER EBENBERGER / ANA ISABEL GALÁN / NATALIA MEDIAVILLA / KATIA NOVELL / MARÍA PILAR PÉREZ / ANCA RATIU / JORDI SALICRÚ / JOZEF TOPORCER / ORIOL ALGUERÓ* / ANA CHIU* ● **SEGONS VIOLINS:** ALEXANDRA PRESAIZEN, *solista* / JINDRICH BARDON, *assistent* / EMIL BOLOZAN, *assistent* / MARÍA JOSÉ BALAGUER / HUG BOSCH / JANA BRAUNINGER / PATRICIA BRONISZ / ASSUMPTA FLAQUÉ / MIREIA LLORENS / MELITA MURGEA / ANTONI PEÑA / JOSEP M. PLANA / ROBERT TOMÀS / TATIANA BILBA* / ANNEDILLA RIESTRA* / MARINA SURNACHEVA* ● **VIOLES:** ASHAN PILLAI, *solista* / JOSEPHINE FITZPATRICK, *assistent* / FRANCK HEUDIARD / CHRISTINE DE LACOSTE / SOPHIE LASNET / MICHEL MILLET / MIQUEL SERRAHIMA / JENNIFER STAHL / ANDREAS SÜSSMAYR / MARIO ANTÓN* / ALINA GURGU* / MARIA JUAN* / MARÍA MOROS* / VICENT NOGUÉS* ● **VIOLONCELS:** JOSÉ MOR, *solista* / VINCENT ELLEGIER, *Assistent* / NÚRIA CALVO / LOURDES DUÑO / JAUME GÜELL / OLGA MANESCU / LINDA D'OLIVEIRA / JEAN-BAPTISTE TEXITER / JORDI CLARET* / LAIA PUIG* / ERICA WISE* ● **CONTRABAIXOS:** CHRISTOPH RAHN, *solista* / DMITRI SMYSHLYAEV, *assistent* / JONATHAN CAMPS / APOSTOL KOSEV / JOSEP MENSA / ALBERT PRAT / JOAN CANTALLOPS* / NENAD JOVIC* / CRISTINA MEMBRIVE* ● **FLAUTES:** BORIS GRELIER*, *solista invitat* / BEATRIZ CAMBRILS / CHRISTIAN FARRONI, *assistent* / RICARDO BORRULL, *flautí* ● **OBOËS:** DISA ENGLISH, *solista* / JOSÉ JUAN PARDO / DOLORS CHIRALT, *assistent* / MOLLY JUDSON, *corn anglès* ● **CLARINETS:** LARRY PASSIN, *solista* / FRANCESC NAVARRO / JOSEP FUSTER, *assistent i clarinet en mi b* / ALFONS REVERTÉ, *clarinet baix* ● **FAGOTS:** SILVIA CORICELLI, *solista* / NOÉ CANTÚ / THOMAS GREAVES, *assistent* / SLAWOMIR KRYSMAJSKI, *contrafagot* ● **TROMPES:** JUAN MANUEL GÓMEZ, *solista* / JOAN ARAGÓ / JUAN CONRADO GARCÍA, *assistent solista* / DAVID BONET / DAVID ROSELL, *assistent* ● **TROMPETES:** MIREIA FARRÉS, *solista* / VICENTE JAIME* / ANGEL SERRANO, *assistent* / ADRIÁN MOSCARDÓ / IGNACIO MARTÍNEZ* ● **TROMBONS:** EUSEBIO SÁEZ, *solista* / VICENT PÉREZ / GASPARD MONTESINOS, *assistent* / RAUL GARCÍA, *trombó baix* / LLUIS BELLVER*, *trombó baix* ● **TUBA:** PABLO MANUEL FERNÁNDEZ ● **PERCUSSIÓ:** ROXAN JURKEVICH, *assistent* / JOAN MARC PINO, *assistent* / JUAN FRANCISCO RUIZ / IGNASI VILA ● **ARPA:** MAGDALENA BARRERA / MARTA JARNE* ● **CELESTA:** DOLORS CANO* ● **PIANO:** DANIEL ESPASA* ● **ENCARREGAT D'ORQUESTRA:** JOSÉ VALENTÍN CENTENERO ● **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL:** BEGOÑA PÉREZ ● **RESPONSABLE TÈCNIC:** IGNASI VALERO ● **PERSONAL D'ESCENA:** JOAN LUIS

* col·laboradors

MICHEL TABACHNIK

director

**Michel Tabachnik va dirigir l'OBC
per darrera vegada el gener de 1984.**

Va cursar estudis de piano, composició i direcció a Ginebra i molts grans directors d'orquestra, com ara Boulez, von Karajan i Markevitch van destacar-lo. Tabachnik és director titular de la Filharmònica de Brussel·les des de la temporada 2008-09 i va ser director titular de l'Orquestra Gulbenkian, de la Filharmònica de Lorena i de l'Ensemble Intercontemporaine i principal director de la Noord Nederlands Orkest. També ha treballat amb la Filharmònica de Berlín, l'Orquestra del Concertgebouw i la de París, la NHK de Tòquio, la SWR de Stuttgart i la LonzertHaus Orchester de Berlín, i a festivals com ara els de Lucerna, Salzburg i Aix-en-Provence entre d'altres. En l'àmbit operístic, Tabachnik ha dirigit a París, Ginebra, Zuric, Copenhaguen, Lisboa, Roma, Montreal, Gènova, al Teatre Bolshoi, etc.

Amb la Filharmònica de Brussel·les ha impulsat gires amb estades regulars a París, concerts al Musikverein, al Concertgebouw, al De Doelen de Rotterdam, al Festspielhaus de Salzburg, i a la Xina, Alemanya, Gran Bretanya (2012), Amèrica del Sud (2012), i novament a Alemanya amb 10 concerts el 2012. La seva discografia, amb els segells Erato i Lyrinx, abasta de Beethoven a Honegger i de Wagner a Xenakis. El seu enregistrament del *Concert per a piano* de Schumann (amb Catherine Collard) va ser aclamat pel jurat internacional de la Ràdio Suisse Romande. El 1995, Tabachnik va ser consagrat com a "Artista de l'Any" pel Centre Internacional de Cultura i Art de Roma.

Abans de cada concert podeu consultar el programa de mà entrant al web de l'OBC.
També hi trobareu tota la informació de l'emissió del concert per
Catalunya Música i Radio Clásica de RNE.

SI US AGRADA AQUEST CONCERT, SEGUIU ELS CIRCUITS...

Circuit: **Bartók**

L'OBC AMB ALICE SARA OTT

ABRIL 2013

DV 19 → 21h / DS 20 → 19h / DG 21 → 11h

Sala 1 Pau Casals

Juanjo Mena director

● Obres de: **Janáček, Liszt i Bartók**

Preu: 23€ a 51€

Circuit: **Antiga/Cambra i Recitals/Natura/Tecla**

DAVID HERNÁNDEZ & ARTHUR SCHOONDERWOERD

ABRIL 2013

DJ 11 → 20.30h

Sala 2 Oriol Martorell

David Hernández tenor

Arthur Schoonderwoerd pianoforte

● **Schubert** » *Die Schöne Müllerin* (La bella molinera)

Preu: 17€

iber:Camera

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BAMBERG

DILLUNS 25 DE FEBRER, 20.30H

Mozart, *Concert per a violí i orquestra* núm. 5
Mahler, *Simfonia* núm. 4

Ibercamera

T. 93 317 90 50 - www.ibercamera.com

Taquilles L'Auditori T. 93 247 93 00

www.ticketmaster.es

JONATHAN NOTT, DIRECTOR
ALINA POGOSTKINA, VIOLÍ
CHRISTIANE KARG, SOPRANO

